

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Bedrijventerrein A4 - zone West te Haarlemmermeer

20 februari 2003

1322-56

ISBN 90-421-1118-6
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

commissie voor de milieueffectrapportage

Gemeenteraad Haarlemmermeer
Postbus 147
2130 AC HOOFDORP

uw kenmerk
02.0134758\rpv

uw brief
24 januari 2003

ons kenmerk
1322-56/HI/me/fw

onderwerp
Advies voor richtlijnen Bedrijventerrein
A4-zone West te Haarlemmermeer

doorkiesnummer
(030) 234 76 27

Utrecht,
20 februari 2003

Geachte Raad,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Bedrijventerrein A4-zone West te Haarlemmermeer. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

In bovengenoemde brief verzoekt u de Commissie om de door u opgestelde concept richtlijnen te betrekken bij haar advies. Op 8 januari jl. hebben wij dit concept richtlijnen van u ontvangen (bijlage 5). De Commissie is bij uitzondering bereid om hieraan medewerking te verlenen en versnelt haar advies te geven in de vorm van een reactie op deze concept richtlijnen. Immers u heeft u zelf een zeer krap tijdschema opgelegd door pas in een laat stadium te starten met de m.e.r. procedure. De noodzaak voor het opstellen van een bestemmingsplan in verband met het veiligstellen van het voorkeursrecht dat in maart 1999 van toepassing is, is al geruime tijd bekend. Voor de Commissie kan deze situatie in principe geen reden zijn om versneld haar advies uit te moeten brengen.

De Commissie heeft tevens kennis genomen van de inhoud van de Notitie van Uitgangspunten voor het Bestemmingsplan en het MER van 14 januari 2003 en de Handreiking Duurzame Bedrijfsterreinen van de gemeente. Zij gaat er van uit dat beide notities onderdeel uitmaken van de vast te stellen richtlijnen. Daarnaast heeft zij kennis genomen van de ingediende inspraakreacties (zie Bijlage 4).

Onderstaand treft u de specifieke opmerkingen over de door u opgestelde concept richtlijnen aan.

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

1. Locatiekeuze

De concept-richtlijnen stellen dat de locatie van het bedrijventerrein is gebaseerd op eerdere besluitvorming en om deze reden geen andere locaties in het MER zullen worden onderzocht.

De Commissie wijst er op dat de keuze voor de locatie A4 zone West berust op bestuurlijke overeenkomsten en de locatie in het ontwerp-streekplan formeel niet als concrete beleidsbeslissing is opgenomen. Dit betekent dat het bestemmingsplan het eerste plan is waarin de locatie concreet wordt vastgelegd. Een gedegen onderbouwing van de locatiekeuze en de behoefte (naar aard en omvang) van de voorziene Schipholgebonden bedrijvigheid is derhalve noodzakelijk. Daarbij kan overigens gebruik gemaakt worden van de informatie die reeds is gegeven in de Strategische Integrale Effectrapportage Noord-Holland-Zuid.

Een gedegen onderbouwing van het voornemen is te meer noodzakelijk daar mogelijk sprake kan zijn van aantasting van de Stelling van Amsterdam. De Rijksplanologische Commissie stelt hieraan expliciete voorwaarden.

2. Feitelijke realisatie

In de startnotitie is aangegeven dat de bestemmingsplanprocedure wordt doorlopen om het voorkeursrecht van de gemeente te kunnen handhaven en tijdig de ruimtelijke reservering vast te leggen. Uit de mondelinge toelichting van de gemeente is de Commissie gebleken dat feitelijke realisatie van het bedrijventerrein pas ná 2008 is voorzien. De gemeente heeft mondeling toegelicht dat het bestemmingsplan een globaal karakter krijgt om in de loop van de tijd in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen. Tevens heeft de gemeente aangegeven dat voorzien is in uitwerkingsplannen, waarin o.a. de ambities op het gebied van milieu en duurzaam concreet ingevuld worden.

De Commissie adviseert deze uitwerkingsplannen te voorzien van een uitgebreide milieubeoordeling, inclusief een afweging van mogelijke varianten in de inrichting. Daarin kan worden aangegeven hoe de inrichtingsvarianten zich verhouden tot het algemene kader dat is vastgelegd in het bestemmingsplan en hoe de varianten zich verhouden tot het meest milieuvriendelijke alternatief uit het MER voor het bestemmingsplan. De Commissie is desgevraagd bereid om een rol te spelen bij de milieubeoordeling van de deelplannen.

In de periode tot aan 2008 kunnen zich ontwikkelingen voordoen, die noodzaken tot een andere invulling van het bedrijventerrein dan nu voorzien, zoals verandering in de behoefte, ontwikkelingen in de ontsluiting op bijvoorbeeld de A4 en nieuwe ideeën omtrent duurzame invulling van bedrijventerreinen. In de concept richtlijnen wordt onder Leemten in kennis enige aandacht gegeven aan het beschrijven van ontbrekende informatie en de wijze waarop deze in het verdere planvormingsproces ter beschikking moet komen. Geadviseerd wordt om in de definitieve richtlijnen hier meer aandacht aan te besteden door:

- onzekerheden te vertalen in de vorm van verschillende scenario's voor autonome ontwikkeling met bijbehorende alternatieven (zoals voor de aansluiting op de A4; betrek daarbij de visie van de gemeente op de hoofdstructuur rond Hoofddorp);

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

- gestelde ambitieniveaus in het MER te vertalen in concrete randvoorwaarden waaraan de alternatieven, incl. het voorkeursalternatief, dienen te voldoen;
- faseringsmogelijkheden met tussentijdse evaluatiemomenten aan te geven.

3. Alternatieven

De concept richtlijnen geven nog weinig richting aan de aard van de te ontwikkelen alternatieven. Gezien de ligging en de al geplande ontwikkelingen van bedrijventerreinen in de directe nabijheid staat het karakter van het gebied als open polder sterk onder druk. Hieraan kan alleen tegendruk worden gegeven met een duurzaam behoud van de Geniedijk met bijbehorende schootslijnen en robuuste groene zones. Het MER zal op dit punt duidelijk onderscheidende alternatieven moeten ontwikkelen. De Commissie denkt daarbij aan :

- een alternatief waarbij de Geniedijk maximaal wordt vrijgehouden in combinatie met het laten vervallen van de groenzone langs de Rijnlanderweg (incl. het vervallen van de huidige woonbestemming of amoveren van de aanwezige woningen met aandacht voor de sociale gevolgen daarvan) en realisatie van waterbergingscapaciteit. Met een dergelijk alternatief kan het schootsveld van de Geniedijk beter worden ingepast er van uitgaande dat dit gebied dan open blijft. De Commissie is zich er van bewust dat een dergelijk alternatief ingrijpend is en daarom bestuurlijk gezien moeilijk kan liggen. Voor een duurzaam behoud van de Geniedijk kan deze optie echter wenselijk blijken te zijn. Om deze reden is het zinvol in het MER deze optie af te wegen tegen het wegvallen van de Rijnlanderweg als mogelijk waardevol cultuur-historisch element en de winst aan ecologische waarden rond de Geniedijk af te wegen tegen de waarde van een ecologische verbindingzone langs de Rijnlanderweg ná realisatie van het bedrijventerrein.
- een alternatief waarbij de Rijnlanderweg maximaal wordt benut als ecologisch waardevolle groene woonzone met handhaven van de bestaande woonbestemming;
- alternatieven voor de ontsluiting; de voorgestelde hoofdontsluiting via de Nieuwe Bennebroekerweg is voor vrachtverkeer logisch; voor personenverkeer van en naar Hoofddorp is deze onlogisch. Het bieden van een adequate route voor personenverkeer kan uitgangspunt zijn voor één van de alternatieven.

Wanneer zich op het terrein uitsluitend Schipholgebonden bedrijvigheid vestigt, is vervoer van goederen via het spoor, zoals de Notitie van Uitgangspunten aangeeft, niet voor de hand liggend. Als andere typen bedrijvigheid niet uitgesloten worden, ligt dit anders. Gegeven de gunstige locatie van het terrein aan weg en spoor is dan een onderzoek in het MER naar mogelijkheden van een spoor aansluiting voor goederenvervoer op zijn plaats. Uit mondelinge toelichting van de gemeente heeft de Commissie inmiddels begrepen dat deze optie in het MER zal worden uitgewerkt.

- alternatieven voor inpassing van de te realiseren 11% waterberging zowel in vormgeving van wateroppervlakken als in de te handhaven peilen (flexibel peilbeheer of waterconservering); combinaties met de hiervoor genoemde alternatieven liggen daarbij voor de hand.

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

De alternatieven kunnen worden gecombineerd met het (in de concept richtlijnen genoemde) beperken van ruimtebeslag door bedrijven door meervoudig en intensief ruimtegebruik.

In alle alternatieven zal het belang, dat in de Architectuurnota wordt gehecht aan ruimtelijke kwaliteit van bedrijventerreinen, tot uiting moeten komen.

De Commissie gaat er van uit dat alle alternatieven minimaal voldoen aan de uitgangspunten van duurzaamheid, zoals in de Nota van Uitgangspunten vermeld. De beheersstructuur zal bepalend zijn voor de wijze waarop feitelijk invulling gegeven kan worden aan de gestelde ambities. Het MER moet deze dus beschrijven. Geef aan op welke wijze in het bestemmingsplan ambities worden vastgelegd, eventueel in combinatie met een beeldkwaliteitsplan en een duurzaamheidsplan met daarin concrete eisen en maatregelen, zoals voor intensief ruimtegebruik. Daarmee kan een relatie gelegd worden tussen het stedenbouwkundig plan en een beeldkwaliteitsplan.

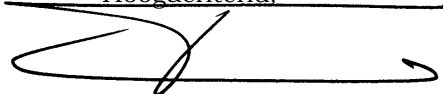
De Nota van uitgangspunten geeft voor het aspect energie een streefbeeld voor de te halen reductie in energieverbruik, uitgedrukt in percentages. Onduidelijk is welk referentiejaar daarvoor geldt. Verwacht mag worden dat in de komende jaren verdergaande energiereductie gerealiseerd kan gaan worden. Het streefbeeld dat te zijner tijd bij de realisatie gehanteerd wordt, moet hierop worden aangepast. De Commissie adviseert om in het MER ook de inzet van duurzame energie te onderzoeken, waarbij zij met name denkt aan het gebruik van zonnecellen.

4. Effecten

De Commissie onderschrijft de te beschrijven onderwerpen die in de startnotitie en ontwerp richtlijnen zijn opgenomen onder effectbeschrijving. Zij vraagt daarbij speciale aandacht voor cumulatie van effecten, met name bij die alternatieven waarbij de woonbebouwing aan de Rijnlanderweg gehandhaafd blijft. Ten aanzien van het aanbod en verwerkingsmogelijkheden van afvalwater zal rekening gehouden moeten worden met de ontwikkelingen in de nabijgelegen gebieden, waaronder het glastuinbouwgebied Rijssenhout.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

mr. F.W.R. Evers
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Bedrijventerrein A4-zone West te Haarlemmermeer

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl